

Богдан ЗДОЛЬНИК

викладач,

Навчально-науковий інститут міжнародних відносин,
Приватний заклад вищої освіти «Київський міжнародний університет»

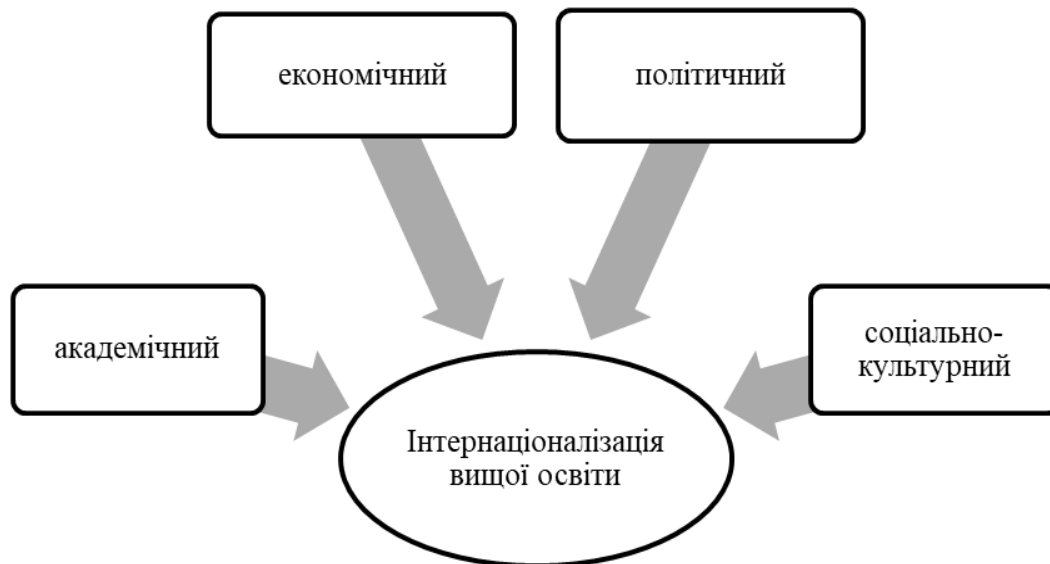
Київ, Україна

bogdan.zdolnyk96@gmail.com

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ІТАЛІЇ ТА УКРАЇНИ В СФЕРІ ТУРИЗМУ

Нині країни-учасниці Болонського процесу (The Bologna process) та Європейського простору вищої освіти (ЄПВО, European Higher Education Area), вирізняються спільністю стандартів вищої освіти, уніфікованими специфіками систем вищої освіти, високою мобільністю серед науково-педагогічних працівників і студентів тощо, що сприяло активізації інтеграції процесів інтернаціоналізації вищої освіти як Італії, так і України.

Процеси глобалізації, що набули суттєвих масштабів на початку ХХІ століття відобразилися у вищій освіті країн-учасниць Болонського процесу у вигляді динамічного зростання інтернаціоналізації, що стала ключовим елементом реформування та розвитку вищої освіти в країнах ЄПВО [1]. На розвиток інтернаціоналізації вищої освіти країн ЄПВО, зокрема Італії вплинули такі чинники: академічний, економічний, політичний і соціально-культурний (рис. 1) [3].

Джерело: складено автором на основі: Chapter 4. Internationalisation of higher education in Italy [3].

Рис. 1. Чинники інтернаціоналізації вищої освіти Італії

Зазначені на рисунку 1 чинники інтернаціоналізації вищої освіти Італії демонструють, які процеси відбуваються в італійській системі вищої освіти та можливі нововведення, зокрема [3]:

- інтеграція особливостей навчальних програм інших країн-учасниць ЄПВО;
- зростання можливостей мобільності студентів під час освітнього процесу;
- викладання освітніх дисциплін англійською мовою;
- формування навчальних курсів та програм з орієнтиром на іноземних здобувачів вищої освіти;
- обмін напрацювань щодо розроблення навчальних планів та програм;
- започаткування програм міжнародних освітніх фондів;
- залучення новітніх педагогічних методик та навичок для підвищення якості надання освітніх послуг;
- розширення інтернаціонального контингенту науково-педагогічних працівників;
- організація та проведення міжнародних наукових конференцій;
- налагодження співпраці з іноземними вченими у дослідницькій діяльності та проєктах;
- реалізація Лісабонської конвенції про визнання іноземних кваліфікацій тощо.

Можна ствердити, що інтернаціоналізація вищої освіти Італії та країн-учасниць ЄПВО є складовою налагодження тісних коопераційних зв'язків між країнами, укладання міжакадемічних угод ЗВО, створення грантів на здобуття вищої освіти тощо, які знаходяться під патронатом Міністерства зовнішніх справ Італії (Ministero degli affari esteri e della cooperazione internazionale) [4]. За даними наукового консорціуму Cinesca, італійськими ЗВО зареєстровано близько одинадцяти тисяч міжуніверситетських угод про співпрацю, що є свідченням надвисоких темпів інтернаціоналізації в країні [4; 5].

З-поміж п'яти італійських університетів (SAPIENZA Università degli Studi di Roma «La Sapienza», Università degli Studi di Roma «Tor Vergata», Università degli studi di Genova, Università degli Studi di Perugia та Università degli Studi di Catania), що здійснюють підготовку майбутніх фахівців сфери туризму, відповідно до загальноуніверситетського рейтингу Shanghai Academic Ranking of World Universities станом на 2021 рік сформовано низку освітніх програм (туризму зокрема), які передбачають навчання

іноземних студентів англійською мовою, а також інтегрування міжнародних програм Erasmus+ тощо [7].

В Україні процеси інтернаціоналізації вищої освіти характеризуються меншими темпами та результатами ніж в Італії, проте в рамках стратегії Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі Нацагенство) вказується, що послуги вищої освіти України на основі бенчмаркінгу (зокрема ОП) будуть орієнтовані на країни ЄПВО, залучатимуть досвід цих країн та враховуватимуть специфіку забезпечення функціонування вищої освіти шляхом поглиблення процесів інтернаціоналізації української вищої освіти [8]. Станом на 2021 рік Нацагенство запроваджувало близько 6 тис. угод з іноземними ЗВО, що сприяє підвищенню мобільності студентів та науково-педагогічних працівників, впровадженню міжнародних програм обміну студентами, а також залученню іноземних викладачів для забезпечення освітнього процесу в українських університетах тощо [8].

Висновки. Підготовка фахівців в сфері туризму в Італії та зокрема в Україні стратегічно вмотивована на інтернаціоналізаційні аспекти, оскільки залучення до навчання іноземного контингенту студентів, впровадження міжнародних навчальних програм, досягнень світової науки в освітню діяльність ЗВО, забезпечення закордонних баз практики здобувачам вищої освіти є підтвердженням факту динамічних процесів інтернаціоналізації, відповідного підвищення рейтингів цих ЗВО, підвищення рівня якості надання послуг вищої освіти в Італії та Україні тощо.

Хоча процеси інтернаціоналізації вищої освіти Італії та України є динамічними слід зауважити на нове розуміння інтернаціоналізації як проблеми після військової агресії Росії проти України та актуалізації розробки подальших наукових розвідок в цій площині.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Internationalization of Higher Education. URL: <https://www.ojed.org/index.php/jis/article/view/1893> (дата звернення: 15.03.2022).
2. The Bologna Process and Internationalization – Consequences for Italian Academic Life. URL: https://www.researchgate.net/publication/236629005_The_Bologna_Process_and_Internationalization_-_Consequences_for_Italian_Academic_Life (дата звернення: 15.03.2022).
3. Chapter 4. Internationalisation of higher education in Italy. URL: <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/b2718f34-en/index.html?itemId=/content/component/b2718f34-en> (дата звернення: 16.03.2022).
4. University internationalisation policy. URL: <https://www.esteri.it/en/diplomazia-culturale-e-diplomazia-scientifica/cultura/universita/> (дата звернення: 16.03.2022).
5. Cineca. URL: <https://www.cineca.it/> (дата звернення: 16.03.2022).

6. The state of internationalisation in Italy. URL: <https://www.eaie.org/blog/the-state-of-internationalisation-in-italy.html> (дата звернення: 17.03.2022).
7. Shanghai Academic Ranking of World Universities 2021. URL: <https://www.shanghairanking.com/rankings/arwu/2021> (дата звернення: 17.03.2022).
8. Про інтернаціоналізацію. URL: <https://naqa.gov.ua/2020/04/%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%B%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8E/> (дата звернення: 17.03.2022).

Ганна ПРОЦИК

*аспірантка,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
anya_protsik@ukr.net*

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ЯК ЦІННІСНА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Контроль, оцінювання, діагностика знань являються важливими структурними компонентами навчального процесу. Головна мета контролю, як дидактичного засобу для управління навчанням, є забезпечення ефективності формування у студентів знань, умінь та навичок, стимулювання навчальної діяльності та активності, формування потреби до самовдосконалення та самоосвіти. Для викладача оцінювання знань студентів являється показником ступеню відповідності умінь та навичок студентів цілям та завданням з певного предмета.

Окрім того, контроль знань студентів дає можливість викладачу визначити наскільки ефективними в навчальному процесі є обрані ним форми, методи та засоби навчання, з'ясувати глибину засвоєних знань з теми та готовність до сприймання нової інформації. Реформування системи освіти, яке відбувається безперервно, передбачає і певне переосмислення системи оцінювання знань. Якщо говоримо про студентоцентроване навчання та гуманність, відповідно до нового педагогічного віяння, де суб'єктом навчання є студент, то саме він у першу чергу має оцінювати перебіг та результативність засвоєння знань. У 21 ст. змінилась і сама мета оцінювання, адже якщо раніше оцінювання було показником успішності студента в опануванні певними знаннями, уміннями та навичками то зараз – виступає і певним інструментом навчання.